

Waterschap Rivierenland – 50PLUS Gelderland

 50plus-gelderland.nl/waterschap-rivierenland/

Binnenkort zijn er weer verkiezingen voor de besturen van de Nederlandse waterschappen en 50PLUS doet er aan mee.

De taken van een waterschap zijn:

- waterstand regelen met bijvoorbeeld gemalen en sluisen;
- afvalwater zuiveren;
- dijken beheren;
- natuurbeheer in en aan het water;
- kwaliteit zwembadwater controleren.
- In sommige gebieden ook wegenbeheer

50PLUS staat op het standpunt dat het waterschap op een transparante, financieel en maatschappelijke verantwoorde en zorgvuldige wijze haar kerntaken moet uitvoeren.

50PLUS zet zich daarnaast in voor een flexibele en goed gestructureerde organisatie.

50PLUS streeft op landelijk-, provinciaal- en op waterschaps-niveau naar een eerlijkere verdeling van de waterschapslasten voor de (oudere) burgers en een meer democratische bestuuropbouw. De hoofdpunten van dit streven worden gevormd door:

1. Wijziging van de kostentoedeling:

Nu betalen de burgers in sommige waterschappen tot 82% van de lasten en bedrijfsleven en landbouw de rest. De burgers betalen in deze kostentoedeling een te hoog percentage en **dit percentage moet verlaagd** worden.

2. Wijziging van de zuiveringsheffing voor 2 persoonshuishoudens

Terwijl een eenpersoons huishouden voor 1 vervuilingseenheid wordt aangeslagen, betaalt een huishouden met 2 of meer personen voor 3 vervuilingseenheden zuiveringsheffing.. Dus ook als u maar met zijn tweeën bent, dit is dus in feite een **50% lastenverhoging** voor deze huishoudens.

3. Ruimhartig kwijtscheldingsbeleid voor de waterschapsbelasting

Voor huishoudens in de financiële marge.

4. Wijziging van de zetelverdeling waterschapsbesturen

Nog altijd worden in de waterschapsbesturen zetels toegewezen aan belangengroepen (landbouw en natuurrterreinen) de zogenaamde **geborgde zetels**. 50PLUS wil deze geborgde zetels afschaffen.

Algemeen

Elk waterschap zorgt voor het waterbeheer in een bepaald gebied. De taken van een waterschap zijn **watersysteembeheer** (dit gaat over de waterkwaliteit, kwantiteit en kring) en **zuiveringsbeheer** (zuivering van gebruikt water).

Waterschap Rivierenland heeft ook vaarwegen en landwegen in beheer. Aspecten zoals natuur-/milieubescherming, klimaatbeleid, en het plaatsen van bijvoorbeeld windmolens behoren niet tot de kerntaken van het waterschap, hiervoor zijn andere overheden verantwoordelijk.

Voor eigen gebruik en duurzame bedrijfsvoering (CO₂) dienen de waterschappen zo veel als mogelijk duurzame 'energiebronnen' in te zetten.

Hierbij zijn nationale en internationale (EU) wet- en regelgeving de meetpunten voor het te voeren beleid. 50PLUS wil graag het Waterbeheerprogramma 2023-2027 samen met anderen organisaties uitvoeren. Dit willen wij doen in overleg en samenwerking met regio's, gemeenten en maatschappelijke organisaties.

Gelet dient te worden op de beheersbaarheid van de financiën. Alles moet wel haalbaar en betaalbaar blijven, om lastenverzwaring te voorkomen voor burgers, bedrijven en agrariërs.

Waterbeheer is heel belangrijk en heeft ook landelijke grote impact, dus is het ook een nationaal politiek onderwerp. 50PLUS heeft duidelijke opvattingen over het water- en zuiveringsbeheer van de waterschappen. Wij lichten dat in dit programma graag toe.

Speerpunten 50PLUS

- 1. Focus op kerntaken (prioriteiten)**

- 2. Droge voeten (waterveiligheid)**

- 3. Schoonwater, waterkwaliteit omhoog**

- 4. Klimaatadaptatie. watertransitie en energietransitie.**

- 5. Evenredige lasten-/kostenverdeling en geen winstoogmerk**

- 6. Schulden voorkomen/verlagen**

- 7. Minder bureaucratie**

- 8. Geen belangenverstrengeling**

- 9. Pragmatisch**

- 10. Regeren is vooruitzien**

1. Focus op kerntaken (prioriteiten)

Het Waterschap houdt zich bezig met de kerntaken en ontplooit geen oneigenlijke activiteiten of initiatieven buiten het waterschapsgebied. De hierbij behorende begrotingen zijn taakstellend, zodat deze taken ook binnen de begroting uitgevoerd kunnen worden.

1. Droge voeten (waterveiligheid)

Voorkomen van overstromingen: de veiligheid voor de bewoners staat altijd voorop.

Daarbij hoort ook een antwoord op de zeespiegelstijging: het hoogwater beschermingsprogramma (HWBP). De oplossingen hiervoor zijn divers, dijken en kades behoren voldoende hoog te zijn er moet gezocht worden naar innovatieve vormen van dijkaanleg en waterbeheer, gericht op een meer natuurlijke bescherming. De dijken staan permanent onder controle..

In noodsituaties kunnen ook delen van het land gecontroleerd onder water worden gezet. Hierbij dient te allen tijde ook een bedrijfseconomische afweging gemaakt te worden. Dit kan in uitzonderlijke gevallen leiden tot onteigening. Ook dient er meer en meer gekeken te worden naar de natuur(lijke) gebieden om deze in te zetten als tijdelijke waterbergingen bij hoogwater.

Steeds vaker krijgen we te maken met extreme weersomstandigheden: regen en langdurige droogte. 50PLUS vindt dan ook dat de waterschappen hierop moeten anticiperen. Dus veel aandacht voor de aanpak van de gevolgen van dit soort weerscalamiteiten. De expertise van het Waterschap is ook bij nieuw te ontwikkelen gebieden cruciaal. Veel aandacht voor het voorkomen van problemen, naast een gedegen calamiteitenplan en een gestructureerde en geoefende calamiteitenorganisatie.

1. Schoon water, waterkwaliteit omhoog

Om de kwaliteit op peil te brengen met de (Europese) Kaderrichtlijn Water moeten de waterschappen maatregelen nemen om de waterkwaliteit te verbeteren. Maatregelen die door andere partijen worden genomen, kunnen gesubsidieerd worden.

Uitgangspunt blijft hierbij dat de vervuiler betaalt en dat is niet alleen de burger, maar zeker ook de bron van de vervuiling.

50PLUS maakt zich sterk voor een snelle adaptatie van het reinigingsproces, met name als het gaat het verwijderen van medicijnresten, microplastics, directe vervuiling en uitspoelingsresten van gewasbeschermingsmiddelen. Dit kan betekenen dat er nadere regels van kracht worden die o.a. gewasbescherming, onkruidbestrijding, besproeien van gewassen en vuil-waterafvoer inperken.

Aanvullende maatregelen kunnen ook genomen worden als het (grond-)waterpeil in het geding komt. In beide situaties (kwaliteit en peil) wordt samen met betrokkenen altijd een belangenafweging gemaakt. Zeker het besproeien van gewassen en een te hoog- of te laag waterpeil kan leiden tot grote economische schade voor de landbouwondernemer. Voorwaarde hierbij is dat een eventuele bronbemaling hierbij op circulaire wijze plaatsvindt.

Een goede kwaliteit geldt uiteraard ook voor zwemwater waarvoor de Waterschappen verantwoordelijk zijn (niet-commerciële zwemwateren/-baden). Hier zetten de Waterschappen zich in om onder andere blauwalg te voorkomen en te bestrijden.

1. Klimaatadaptatie, watertransitie en energietransitie

De huidige klimaatverandering en temperatuurstijgingen zijn funest voor ouderen en andere kwetsbare mensen. 50PLUS maakt zich sterk voor deze ouderen en kwetsbare mensen en werkt aan een langjarige visie op het vlak van duurzaamheid en klimaatadaptatie. De klimaatsverandering leidt o.a. tot extreme regen en perioden van langdurige droogte. De waterhuishouding moet geschikt worden gemaakt om de steeds extremere weertypen op te vangen. Dit voor zowel onze huidige als de toekomstige generaties (Fit for the Future).

Deze visie dient op een zodanige wijze ingevoerd te worden dat dit geen of zeer beperkte meerkosten met zich meebrengt. Toekomstige opbrengsten door innovatie en samenwerking dienen de kosten te dekken.

Het Waterschap dient wat 50PLUS betreft duurzaam te werken.. Bij alle plannen dient de factor duurzaamheid te worden overwogen en te worden afgewogen. Ook zal circulariteit een groeiende rol spelen. Onderwerpen als terugdringen van verspilling, hergebruik van materialen, recycling, eigen energieopwekking en beperking van de uitstoot van CO₂ en NO_x (stikstof) dienen steeds betrokken te worden bij besluitvorming. Hierdoor zal ook de samenwerking met dorpen en steden gezocht worden gezocht. Het Waterschap kan meedenken om de rioleringen op peil te brengen, afkoppelen van hemelwater te bevorderen en berging van water te realiseren. Ook kan het waterschap helpen om het 'waterbewustzijn' bij overheden en inwoners te vergroten.

1. Evenredige lasten-/kostenverdeling en geen winstoogmerk

De waterschapsbelasting dient gerelateerd te zijn aan de kosten die het betreffende waterschap maakt. Hierbij staat voor 50PLUS ook de verdeling ter discussie. Wij zijn van mening dat de billijkheid van de huidige verdeling voor huishoudens(of 1 of 3 personen), dient te worden aangepast om meer recht te doen aan de feitelijke gezinssamenstelling.

50PLUS is op dit punt van mening dat, onafhankelijk van het CAB-voorstel, deze verdeling aangepast moet worden in; 1,2,3,4 en meer. 50PLUS heeft zich ingezet voor de (ingezetenen) burgers voor een nieuw belastingstelsel, dit ligt nu bij de Eerste kamer Een acceptabel alternatief is om de zuiveringsheffing te baseren op het drinkwaterverbruik. Ook hiermee wordt recht gedaan aan de feitelijke gezinssamenstelling.

Dankzij 50PLUS is deze aanpassing in het voorstel van de Unie van Waterschappen (UvW) opgenomen. 50PLUS blijft zich focussen op de onverkorte implementatie van deze regeling.

50PLUS wil een nieuwe commissie instellen die opnieuw gaat kijken naar een aanpassing van de (huidige)belastingstructuur. De doelstellingen EERLIJK, TRANSPARANT EN UITLEGBAAR dienen hierbij TOP prioriteit te krijgen. Wij stellen onze kennis en kunde daarvoor beschikbaar.

50PLUS maakt zich sterk om de oneerlijke 'subsidiering' (veel te lage belastingtarieven) van commercieel geëxploiteerde natuur te stoppen.

50PLUS is voor bestrijding van armoede, maar vindt dit niet een primaire taak van de Waterschappen. Dit onderwerp hoort thuis bij de gemeenten en de Belastingdienst en daar zal het ook moeten worden geborgd.

Het huidige kwijtscheldingsbeleid blijft zolang gehandhaafd, zowel digitaal als op papier. Bovendien is 50PLUS van mening dat het aanvragen van kwijtschelding laagdrempelig dien te blijven en of moet worden gemaakt.

Van geheel andere aard is de kostenverdeling voor het HWBP, waarbij een eigen bijdrage van 10% geldt voor de waterschappen. Met name voor de waterschappen met een beperkt aantal inwoners is dit een onfaire extra belasting en 50PLUS staat voor een eerlijker verdeling van deze kosten

50PLUS streeft naar beperkte lastenverhogingen voor de inwoners. (doel= maximaal de relevante inflatie). Mochten Waterschappen eventueel winsten boeken, dan moet het Waterschap deze winst storten in een egalisatiefonds waarmee toekomstige prijsstijgingen opgevangen kunnen worden en de heffingen niet of minder behoeven te stijgen

1. Schulden voorkomen en voortzetten Rekenkamer

50PLUS wil een goede financiële huishouding van de waterschappen.

Wij willen dat de waterschappen een sober investeringsbeleid voeren en terughoudend zijn met investeringen in niet-kerntaken (zoals o.a. natuur; wat een kerntaak is van de provincie). Schulden opbouw moet worden voorkomen en schuldenverlaging moet ter hand worden genomen.

Op dit punt kan de BTW plicht voor de Waterschappen worden afgeschaft. In de betalingsmethodiek van; inwoner → waterschap → rijksoverheid wordt nu 2 keer BTW betaald. Het hierdoor extra besteedbaar geld dient te worden gebruikt om de schulden te verlagen en de tarieven voor inwoners (ingezetenen) te verlagen en laag te houden.

50PLUS streeft naar een wettelijk geregelde Rekenkamer voor elk Waterschap.

2. Minder bureaucratie

50PLUS wil een efficiënte en effectieve overheid. Indien het samengaan van waterschappen hier een bijdrage aan kan leveren zal 50PLUS een fusie ondersteunen. Een fusie moet dan wel vanuit het waterschap worden geïnitieerd en niet worden opgelegd.

Bij minder bureaucratie hoort ook een mentaliteitsverandering:

50PLUS wil in plaats van praten OVER de inwoners, praten MET de inwoners tot norm verheffen.

1. Geen belangenverstrengeling

50PLUS streeft naar een groter democratisch gehalte bij de samenstelling van het bestuur van de Waterschappen. Geborgde zetels zijn volgens 50PLUS niet democratisch (geborgde zetels zijn toegewezen aan bepaalde groeperingen en worden niet via de verkiezingen ingevuld). Alle zetels dienen door middel van verkiezingen te worden verdeeld. De 50 PLUS fractie in de Eerste Kamer maakt zich sterk dit wetsontwerp naar ons voorstel aan te passen.

Besluiten van het waterschapsbestuur moeten frequent openbaar worden gemaakt.

De provincies moeten hier toezicht op uitoefenen.

2. Pragmatisch

Recreatie (varen, sportvissen, zwemmen, etc.) maar ook aanleg van akkerranden zijn op zich geen kerntaak van de Waterschappen. Maar wij willen dit wel mogelijk maken omdat water van ons allemaal is. Het beleven van 'water' draagt in onze ogen bij aan het 'waterbewustzijn'. Als bij de planvorming hier rekening mee kan worden gehouden, zonder dat dit aanzienlijke kosten met zich meebrengt, is dit een goede zaak. Uiteraard vraagt dit een goede afstemming met de verantwoordelijke partijen of grondeigenaar/pachter.

Worden de waterschappen gevraagd taken van andere overheden over te nemen dan dienen hierbij de kosten gedragen te worden door de opdrachtgever. Dat geldt ook voor de inhuur van kennis en kunde. Deze mogen tegen betaling beschikbaar worden gesteld, zowel nationaal als internationaal.

3. Regeren is vooruit zien

Voor 50PLUS betekent dit, dat maatregelen waarvan we nu al weten dat deze nu of in de toekomst nodig zijn, begroot moeten worden, zodat er achteraf geen extra hoge kosten gemaakt hoeven te worden. Wij denken dan onder meer aan de klimaatadaptatie, de invoering van de omgevingswet, het Deltaplan, het aanleggen van vistrappen ten behoeve van vismigratie, etc.

50PLUS heeft in het Parlement al een eerste aanzet gegeven om de Waterschappen meer ruimte te geven om de toekomstige uitdagingen aan te kunnen. Daarom moet samen met de regering geregeld worden dat wettelijke belemmeringen worden

weggenomen. Er moet op het gebied van o.a. innovatie en productie van grondstoffen uit slib en afvalwater passende wet- en regelgeving komen, zodat deze stoffen ook weer (her)gebruikt kunnen worden.

Het personeelsbeleid is voor 50PLUS belangrijk. Wij streven naar een flexibele en goed gestructureerde organisatie. Deze dient qua leeftijd een afspiegeling te zijn van de maatschappij. Ouderen horen daar ook een plaats te krijgen. Zij mogen niet aan de kant worden gezet. Er moet een beleid komen om de ouderen met hun kennis, kunde en ervaring voor de organisatie te behouden. Bij vacatures dienen zij op basis van gelijkheid te worden benaderd.

Verhoging van de efficiency en kwaliteit bij de uitvoering van al haar taken behoort binnen de Waterschappen tot hun topprioriteit verheven te worden. Verzakende dijken, overstromingen, vervuild water, verdroging en watertekort behoren te worden uitgebannen. Een waterschap dat met de allerhoogste kwaliteitsnormen werkt bij de uitvoering van haar (kern)taken is wat 50PLUS betreft topprioriteit..

